

under 18 år kun undtagelsesvis kan komme på tale, typisk når den påsigtede kriminalitet er meget alvorlig og da kun i et kortere tidsrum.

Henset til at det må antages, at isolationsfængsling udgør særlig belastning af arrestanter under 18 år, finder Justitsministeriet imidlertid, at der bør fastsættes en ufravigelig overgrænse på 8 uger for isolation af disse personer. Justitsministeriet foreslår, at denne overgrænse skal gælde uanset arten af den påsigtede kriminalitet. Der henvises til pkt. 2.7. nedenfor.

Det kan i øvrigt oplyses, at der for tiden verserer en sag for Højesteret, hvorunder der bl.a. er rejst spørgsmål om, hvorvidt varetægtsfængsling i isolation af personer under 18 år er foreneligt med FN's børnekonvention.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11 (retsplejelovens § 770 a og § 770 b).

2.7. Tidsbegrænsninger for isolation

2.7.1. Gældende ret

De gældende bestemmelser om isolation i retsplejelovens § 770 c, til dels jf. § 767, stk. 1, indeholder et krav om, at der ved en afgørelse om isolation fastsættes en frist for indgrebs længde. Denne frist skal være så kort som mulig. Ved iværksættelse af isolation må fristen for indgrebs længde ikke overstige 2 uger. Fristen kan forlænges med højst 4 uger ad gangen.

Endvidere gælder efter retsplejelovens § 770 a, stk. 2, en absolut tidsmæssig begrænsning på 8 uger for anvendelse af (fuldstændig) isolation, medmindre sigtelsen angår en lovovertrædelse, som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller mere. For lovovertrædelser, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller mere, gælder der ikke nogen tidsbegrænsning for isolation.

2.7.2. Strafferetsplejeudvalgets forslag

Det er udvalgets vurdering, at hensynet til bekæmpelsen af kriminalitet gør det nødvendigt at opretholde muligheden for at anbringe arrestanter i isolation. Men udvalget finder samtidig, at de forhold, der taler for at begrænse brugen af isolation, i dag må tillægges en sådan øget vægt, at der er anledning til at foreslå en skærpelse af reglerne for varetægtsfængsling i isolation.

Det er udvalgets opfattelse, at der ikke er grundlag for at foreslå ændringer af fristerne på henholdsvis 2 uger og højst 4 uger ved iværksættelse og forlængelse af isolation. Udvalget er af den opfattelse, at kortere frister vil medføre hyppigere fremstilling i retten, og

at politiets og anklagemyndighedens arbejde hermed vil kunne føre til forsinkelse af sagen - også til skade for den sigtede. Hertil kommer, at retten har mulighed for at fastsætte en kortere frist end de 2 eller 4 uger i de tilfælde, hvor retten under hensyn til sagens omstændigheder skønner, at der bør gælde en sådan kortere frist. Endelig har udvalget lagt vægt på, at politiet har pligt til at ophæve isolationen, når betingelserne herfor ikke længere er til stede, ligesom forsvareren altid har adgang til at anmode om afholdelse af et retsmøde med henblik på at få ophævet isolationen, såfremt der foreligger nye oplysninger om sagen eller om sigtedes tilstand.

Udvalget har ved sin vurdering af behovet for at fastsætte en ufravigelig overgrænse for isolation lagt vægt på, at det af isolationsundersøgelsen fremgår, at den psykiske helbredstilstand blandt de isolerede ikke var afhængig af varigheden af isolationen. Der kunne således ikke konstateres en større sandsynlighed for udvikling af psykiske forstyrrelser sidst i en isolationsperiode frem for først eller tidligere i perioden.

Udvalget har på den anden side også lagt vægt på, at undersøgelsens hovedkonklusion var, at varetægtsfængsling i isolation sammenlignet med ikke-isolation indebærer en belastning og risiko for forstyrrelse af det psykiske helbred. Endvidere har udvalget lagt vægt på, at netop usikkerheden med hensyn til den mulige tidsmæssige udstrækning af en isolation er et forhold, som forskerne bag isolationsundersøgelsen under drøftelser med udvalget har peget på som en mulig belastningsudløsende faktor af væsentlig betydning.

Der henvises til betænkningen s. 70-75.

Forslag vedrørende sigtelser, der kan medføre fængsel i 6 år eller mere.

Et flertal i Strafferetsplejeudvalget (6 medlemmer) finder, at man ikke kan se bort fra, at selv en overgrænse for isolation på 6 måneder i nogle sager ville kunne være ødelæggende for sagens forfølgning, og at en sådan overgrænse derfor ikke vil være udtryk for en rimelig afvejning mellem hensynet til arrestanten og hensynet til forfølgningen, når der er tale om sager vedrørende meget alvorlig og samfundsskadelig kriminalitet. Flertallet kan derfor ikke anbefale, at der i loven fastsættes en absolut overgrænse for så vidt angår den meget alvorlige kriminalitet.

Flertallet er imidlertid enige i, at der bør ske en væsentlig begrænsning også af den langvarige isolation. På denne baggrund foreslår flertallet, at der for den alvorligste kriminalitet fastsættes en normal overgrænse for isolation på 4 måneder, og at denne grænse alene